

บทความวิจัย (Research Article)

คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับ ประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

The Phenomenal Characteristics of Factors on the Sign Language Learning of Elementary Hearing Impaired Students

ศรีสุดา พัทจันทร์^{1*}, สมโภชน์ อเนกสุข², ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์³

Srisuda Patjan^{1*}, Sompoch Anegasukha², Sasinan Sirithadakunlaphat³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 2) ศึกษาคุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยการวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาที่ 2 และ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ด้านครอบครัวพบว่าโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครดี ผู้ปกครองตระหนักและให้ความสำคัญต่อนักเรียน ส่วนโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครดีพบว่าผู้ปกครองขาดความเข้าใจด้านความบกพร่องทางการได้ยิน และมีทัศนคติทางลบต่อนักเรียน ด้านการศึกษาพบว่าโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครดีครูมีความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ และเชี่ยวชาญด้านการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ส่วนโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครดีพบว่าครูขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ และโรงเรียนขาดการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถของครู ด้านนักเรียนพบว่าโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครดี นักเรียนมีความพร้อม มีความรับผิดชอบต่อการเรียน ส่วนโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครดีพบว่านักเรียนมีความพิการซ้อน ครอบครัวมีปัญหา ขาดความรู้ความเข้าใจด้านภาษามือ และขาดการส่งเสริมการเรียนรู้ เข้ารับการศึกษามากกว่าปกติ ด้านสังคมพบว่านักเรียนที่เรียนรู้อาสาสมัครดีกับการเรียนรู้อาสาสมัครดีต่ำกว่าเกิดการพัฒนากิจกรรมภาษาจากเพื่อน

คำสำคัญ : การเรียนรู้อาสาสมัคร, นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน, คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาวิจัย และจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย และจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*Corresponding author E-mail: Srisuda607@gmail.com

Abstract

The purpose of this study was 1) to analyze confirmatory factors on the sign language learning of elementary hearing impaired students and 2) to investigate the phenomenal characteristics of factors on the sign language of elementary hearing impaired students by applying Mixed Method Research; quantitative and qualitative approach. The participants consisted of students, parents and instructors of hearing impaired students in elementary school during the second semester in the academic year of 2013. There were 207 students in Deaf School by the authorized of Bureau of Special Education, 207 parents and 33 instructors. The research instrument included a questionnaire with 3 scale. The statistical procedure employed to analyze the data was confirmatory factor analysis. Data collection in part of qualitative approach received from individual interview and content analysis was used.

The finding were as follow: Factors on the sign language learning of hearing impaired students conformed to the empirical data. There were 4 latent variables which were family, education, students and society and 13 observable variables. The statistical result are $\chi^2 = 52.20, df = 36, p = .03951, \chi^2/df = 1.45, GFI = .96, AGFI = .91, RMSEA = .047$. Phenomenon characteristic of family: parents offered their children a special care and considered on the importance of sign language in the school with high level of student's proficiency. On the other hand, in the school with low level of students' proficiency, parents lacked of the knowledge about hearing impaired children and sign language. They are also pessimistic. Education: in the school with high level of student's proficiency, teachers were masterful in terms of instruction for hearing impaired students. In addition, students were provided the appropriate environment and full facilities. In contrast with the school of students' low proficiency, teachers were inadequate of sign language teaching skill. The development of sign language teaching among those teachers was inadequate. Student: in the school with high level of student's proficiency, most students owned high availability and responsibility in their education. On the contrary, in the school with low level of student's proficiency, it was found that students were redundancy disabled children. They also suffered from family issue along with their belated education. Society: students could effectively improve their sign language skill with their friends. Most students lived with their friends happily and received the assistance among group in terms of sign language communication. Thus, friend was considered as one of the most important parts for hearing impaired students.

Keywords : Sign Language Learning, Hearing Impaired Students, Phenomenal Characteristics

บทนำ

จากสถิติของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติประจำปี 2555 ประเทศไทยมีจำนวนผู้บกพร่องทางการได้ยิน 196,272 คน ซึ่งจัดเป็นคนพิการกลุ่มหนึ่งที่สังคมควรให้ความช่วยเหลือ เนื่องจากไม่สามารถสื่อสารภาษาถ้อยคำได้ ทำให้ประสบปัญหาและเป็นอุปสรรคในการอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคม [10]

สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีภาษาเฉพาะ คือ “ภาษามือ” ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน [5]

ภาษามือกำเนิดในประเทศไทยเมื่อปี 2509 โดยคุณหญิงกมลมา ไกรฤกษ์ ผู้ประดิษฐ์ และคิดค้น โดยดัดแปลงจากภาษามืออเมริกัน ปัจจุบันได้รับการรับรองเป็นภาษาประจำชาติของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ.2542 ทำให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนรู้ได้ดีเช่นเดียวกับภาษาถ้อยคำ [1]

จากการศึกษานำร่อง แนวคิด ทฤษฎีพบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมี 4 องค์ประกอบ คือ ครอบครัว การศึกษา นักเรียน และ

สังคม และพบว่าภาษามือมีข้อจำกัดในการสื่อความหมายดังนี้

1. ด้านครอบครัวพบว่าประสบปัญหาการสื่อสารภายในครอบครัว เนื่องจากพ่อแม่ไม่สามารถสื่อสารภาษามือได้ ขาดการดูแลเอาใจใส่ และขาดความเข้าใจด้านความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งผลการวิจัยของ Meadow และ Mayberry [13] พบว่า 90 เปอร์เซ็นต์ของเด็กที่เกิดในครอบครัวที่พ่อแม่มีการได้ยินปกติไม่มีความรู้ด้านภาษามือ

2. ด้านการศึกษาพบว่าภาษามือไม่มีรูปแบบมาตรฐาน ภาษามือมีน้อยไม่ครอบคลุมเนื้อหาแต่ละรายวิชา คำศัพท์หลายท่าเกือบจะเป็นท่าเดียวกัน [7] หลักสูตรที่สอนไม่สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน ครูไม่ได้จบการศึกษาด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยเฉพาะ [9]

3. ด้านผู้เรียนพบว่านักเรียนมีความพิการซ้อน ปัญหาด้านสุขภาพ และ Meronen พบว่านักเรียนมีความล่าช้าในการเรียนรู้ภาษามือ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ภาษามือ [14]

4. ด้านสังคมพบว่านักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่ พิจารณ์ซ้อน และเข้ารับการศึกษามากกว่าปกติ ทำให้แยกตัวออกจากสังคม ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน และครู ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ภาษามือ จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ภาษามือ จึงเป็นสาเหตุในการศึกษาคูณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนให้มีความประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อศึกษาคูณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method Research) ประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนดังนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ

เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษานำร่อง แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เลือกตัวแปร แนวคิด และกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการที่สามารถวัดค่าได้
3. กำหนดกรอบแนวคิดองค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

4. พัฒนาแบบสอบถาม เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

การศึกษาเชิงคุณภาพ

เพื่อศึกษาคูณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนการเรียนรู้ภาษามือเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่เรียนรู้ภาษามือระดับดี มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป และกลุ่มนักเรียนที่เรียนรู้ภาษามือระดับต่ำ มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา
2. สุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มกลุ่มละ 3 โรงเรียน คือ กลุ่มโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้ภาษามือระดับดี และระดับต่ำ

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาที่ 2 และ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นักเรียน 207 คน ผู้ปกครอง 207 และครู 33 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม หลังจากนั้นใช้วิธีการ

สุ่มโดยวิธีการ จับสลาก (Lottery Method) จำนวน 12 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามองค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือจำนวน 6 ชุด ประกอบด้วย ด้านครอบครัว ด้านการศึกษา ด้านนักเรียน ด้านสังคม ด้านสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ และแบบทดสอบภาษามือ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

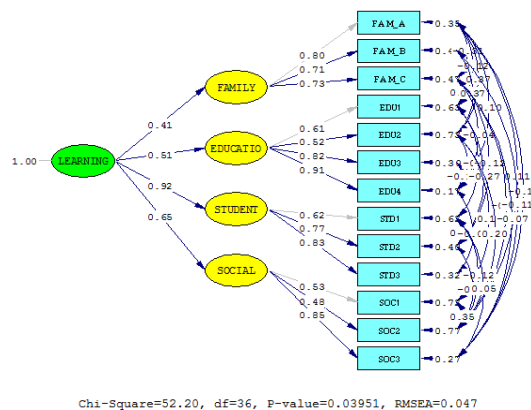
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สถิติเชิงบรรยายด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกและอันดับที่สอง เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติขั้นสูง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในรูปข้อความคำพูด เพื่อสื่อความหมายคุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือที่เกิดขึ้น โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาแต่ละประเด็น และจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่มีความหมายในทางเดียวกัน และสร้างข้อสรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์และนำเสนอเชิงพรรณนา

ภาพที่ 1 องค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ตัวแปร	β	SE	t	R^2
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก				
1.การดูแลเอาใจใส่	.80**	-	-	.65
2.การส่งเสริมการเรียนรู้	.71**	.72	4.90	.51
3.การให้คำแนะนำ	.73**	.24	7.62	.53
4.วิธีการสอน	.61**	-	-	.37
5.การให้คำปรึกษา	.52**	1.20	7.14	.27
6.สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา	.82**	.27	6.99	.67
7.การประเมินผลการเรียน	.91**	.33	7.49	.83
8.ทักษะการเรียนรู้	.62**	-	-	.38
9.การเตรียมการ	.77**	.21	10.04	.60
10.ความรับผิดชอบ	.83**	0.10	7.64	.68
11.การยอมรับ	.53**	-	-	.28
12.ความช่วยเหลือ	.48**	.56	7.17	.23
13.ทักษะของเพื่อน	.85**	1.11	4.96	.73
ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง				
FAMILY	.41**	.09	4.75	.17
EDUCATION	.51**	.10	5.02	.27
STUDENT	.92**	.13	6.95	.84
SOCIAL	.65**	.15	4.48	.42
<i>Chi-square</i> = 52.20		<i>df</i> = 36		<i>p</i> = .03951
GFI = .96		AGFI = .91		RMSEA = .047

จากภาพที่ 1 และตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้อ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถยืนยันได้ 4 องค์ประกอบ คือ ด้านครอบครัว ด้านการศึกษา ด้านนักเรียน และด้านสังคม โดยวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 13 ตัวแปร ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบการเรียนรู้อ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาจากค่าไคสแควร์ ($X^2 = 52.20, df = 36, p = .03951$) ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ (X^2/df) เท่ากับ 1.45 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .96 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) เท่ากับ .91 ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ .047 จากค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนขององค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้อ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแสดงว่าองค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้อ่านของนักเรียนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปรสังเกตได้ ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกพบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 4 มีค่าเป็นบวก มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .48 ถึง .91 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว เรียงลำดับดังนี้ การประเมินผลการเรียน มีค่าเท่ากับ .91 ทักษะของเพื่อน มีค่าเท่ากับ .85 ความรับผิดชอบ มีค่าเท่ากับ .83 สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา มีค่าเท่ากับ .82 การดูแลเอาใจใส่ มีค่าเท่ากับ .80 การเตรียมการ มีค่าเท่ากับ .77 การให้คำแนะนำ มีค่าเท่ากับ .73 การส่งเสริมการเรียนรู้อ่าน มีค่าเท่ากับ .71 ทักษะการเรียนรู้อ่าน มีค่าเท่ากับ .62 วิธีการสอน มีค่าเท่ากับ .61 การยอมรับ มีค่าเท่ากับ .53 การให้คำปรึกษา มีค่าเท่ากับ .52 ส่วนน้ำหนักความสำคัญต่ำสุด คือ ความช่วยเหลือ มีค่าเท่ากับ .48

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองพบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 4 มีค่าเป็นบวก มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .41 ถึง .92

ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว เรียงลำดับดังนี้ องค์ประกอบด้านนักเรียน มีค่าเท่ากับ .92 ด้านสังคม มีค่าเท่ากับ .65 ด้านการศึกษา มีค่าเท่ากับ .51 ส่วนน้ำหนักความสำคัญต่ำสุด คือ องค์ประกอบด้านครอบครัว มีค่าเท่ากับ .41

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบ การเรียนรู้อ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ มีความบกพร่องทางการได้ยิน

1. คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ด้านครอบครัวพบว่าโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อ่านมีระดับดีผู้ปกครองตระหนัก และให้ความสำคัญต่อนักเรียน ส่วนโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อ่านมีระดับต่ำพบว่าผู้ปกครองขาดความเข้าใจด้านความบกพร่องทางการได้ยิน และมีทัศนคติทางลบต่อนักเรียน

2. คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ด้านการศึกษาพบว่าโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อ่านมีระดับดีครูมีความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ และมีความเชี่ยวชาญด้านการสอน และโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ส่วนโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อ่านมีระดับต่ำพบว่าครูขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ และโรงเรียนขาดการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถของครู

3. คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ด้านนักเรียนพบว่าโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อ่านมีระดับดีนักเรียนมีความพร้อม และมีความรับผิดชอบต่อการเรียน ส่วนโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อ่านมีระดับต่ำพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความพิการซ่อน ครบครันมีปัญหา และเข้ารับการศึกษาช้ากว่าปกติ

4. คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ด้านสังคมพบว่านักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาจากเพื่อน ได้รับการยอมรับ และความช่วยเหลือจากเพื่อน ในการพัฒนาทักษะการเรียน และการสื่อสารภาษามือ

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านครอบครัว

ผลการวิจัยองค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้อ่านภาษาเบื้องต้นของครอบครัว ตัวแปรที่ผู้วิจัยศึกษา คือ การดูแลเอาใจใส่ การส่งเสริมการเรียนรู้ และการให้คำแนะนำสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบด้านครอบครัวของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อ่านภาษาเบื้องต้นมีปรากฏการณ์ดังนี้ ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเบื้องต้น และให้คำแนะนำด้านคำศัพท์ภาษาเบื้องต้น และด้านการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้ แต่การเรียนระดับมัธยมศึกษาไม่สามารถให้คำแนะนำได้ลึกซึ้ง ส่วนผู้ปกครองที่สูญเสียการได้ยินสามารถเป็นที่ปรึกษา และให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาลี อรุณาการ [7] พบว่าผู้ปกครองที่ยอมรับและดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียน ส่วนใหญ่พยายามทำความเข้าใจความพิการ และผลของการสูญเสียการได้ยิน พยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ทราบวิธีการเลี้ยงนักเรียนได้ถูกต้อง และเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนได้เหมาะสม นักเรียนจึงมีพัฒนาการทางอารมณ์ และจิตใจในทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมพร หวานเสร็จ [6] กล่าวถึงความรับผิดชอบของพ่อแม่ที่มีลูกบกพร่องทางการได้ยิน พ่อแม่ต้องยอมรับความจริงว่าลูกสูญเสียการได้ยิน เรียนรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการสูญเสียการได้ยิน เพื่อหาแนวทางพัฒนาทักษะทางภาษา มอบความรักแก่ลูกอย่างจริงใจ ส่งเสริมให้ลูกได้รับการศึกษา พัฒนาความสามารถ และให้ความสำคัญต่อลูก

ส่วนคุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบด้านครอบครัวของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อ่านภาษาเบื้องต้นมีปรากฏการณ์ดังนี้ ผู้ปกครองขาดการดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียน มีทัศนคติทางลบ ขาดความรู้ด้านความบกพร่องทางการได้ยิน ขาดการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเบื้องต้น และไม่สามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้ เนื่องจากไม่สามารถสื่อสารภาษาเบื้องต้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาลี อรุณาการ [3] กล่าวว่าผู้ปกครองที่รู้สึกผิดหวังที่มีลูกพิการทางการได้ยิน ขาดการดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียน ไม่

พยายามทำความเข้าใจความรู้สึกของนักเรียน และทอดทิ้งไม่ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว ทำให้นักเรียนรู้สึกไม่เป็นที่ต้องการของบุคคลในครอบครัว ขาดความอบอุ่น รู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่มั่นคงทางจิตใจ และไม่มีความสุข ซึ่งและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Pizer [15] พบว่าการใช้ภาษาเบื้องต้นของพ่อแม่เป็นเรื่องที่ลำบากใจเป็นอย่างมาก พ่อแม่ให้เหตุผลว่า “รู้สึกอึดอัดใจ และอับอายที่ต้องใช้ภาษาเบื้องต้นหรือภาษาสัญลักษณ์สื่อสารในที่สาธารณะ ซึ่งการใช้ภาษาเบื้องต้นหรือภาษาสัญลักษณ์เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของการสื่อสาร” ดังนั้นจึงเลือกใช้ภาษาพูดกับลูก ซึ่งเป็นทัศนคติทางลบในการเลือกใช้ภาษาสำหรับลูกที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. องค์ประกอบด้านการศึกษา

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าองค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้อ่านภาษาเบื้องต้นด้านการศึกษา ตัวแปรที่ผู้วิจัยศึกษา คือ วิธีการสอน การให้คำปรึกษา สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และการประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบด้านการศึกษาของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อ่านภาษาเบื้องต้นมีปรากฏการณ์ดังนี้

1. วิธีการสอน ครูใช้วิธีการสื่อสารการสอนแบบองค์รวม จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเบื้องต้น จัดทำสื่อประกอบการสอน จัดชั่วโมงพิเศษสอนภาษาเบื้องต้น และคิดค้นวิธีการสอนผ่านการวิจัย

2. ครูให้คำปรึกษา และเป็นที่ปรึกษาด้านการเรียน และเรื่องส่วนตัวของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และเป็นเป็นที่ปรึกษาด้านการเลี้ยงดูนักเรียน การสื่อสารภาษาเบื้องต้น และเป็นล่ามภาษาเบื้องต้นแก่ผู้ปกครองเป็นอย่างดี

3. สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาโรงเรียนจัดการสอนแบบปกติ และแบบสองภาษา ครูจบการศึกษาด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยตรง จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเบื้องต้น ศูนย์บริการให้ความรู้ด้านความบกพร่องทางการได้ยินแก่ผู้ปกครอง จัดอบรมพัฒนาความรู้ของครู จัดอบรมภาษาเบื้องต้นแก่ผู้ปกครอง และนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูร่วมกันบัญญัติทำคำศัพท์ภาษาเบื้องต้นวิชาการ และวิชาชีพของสถานศึกษา

4. การประเมินผลการเรียน ครูจัดทำแบบทดสอบภาษามือ เพื่อทดสอบความรู้ของนักเรียนโรงเรียนจัดประเมินผลการสื่อสารภาษามือระดับสถานศึกษา เพื่อประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน ทุกปีการศึกษา และจัดประเมินความรู้ และการสื่อสารภาษามือของผู้ปกครองทุกภาคการศึกษา

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chandee [12] ศึกษากรอบการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินพบว่าองค์ประกอบด้านการศึกษา วิธีการสอน การให้คำปรึกษา สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิตประภา ศรีอ่อน [2] กล่าวว่าการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต้องได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษด้านหลักสูตร วิธีสอน สื่อการสอน การประเมินผล และการสนับสนุนทางการศึกษา หากสามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของนักเรียนส่งผลทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพได้เช่นเดียวกับนักเรียนปกติ

ส่วนคุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบด้านการศึกษาของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้ภาษามือระดับต่ำพบว่ารูปแบบการสอน สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา และการประเมินผลการเรียนของครูมีลักษณะคล้ายกัน แต่สิ่งที่ทำให้นักเรียนเรียนรู้ภาษามือต่ำ เนื่องจากขาดความเชี่ยวชาญด้านภาษามือ และขาดความเข้าใจธรรมชาติของนักเรียน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารการสอน และไม่สามารถให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้ ด้านสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาพบว่าโรงเรียนขาดการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถของครู โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านความบกพร่องทางการได้ยิน และขาดการส่งเสริมพัฒนาภาษามือแก่ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรัญญา บุญมาเลิศ [9] พบว่าครูส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษา ด้านการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยตรง ทำให้ไม่สามารถสอนนักเรียนให้เข้าใจความหมายในบทเรียนได้ หลักสูตรที่สอนไม่สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน เนื่องจากเนื้อหาซับซ้อนเกินกว่านักเรียนจะสามารถเรียนรู้ และเข้าใจได้ เช่นเดียวกับนักเรียนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ Schick, Williams และ Kupermintz [16] พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้รับการพัฒนาภาษาจากครู และล่ามภาษามือที่มีความเชี่ยวชาญ แต่ผลการวิจัยพบว่าครู และล่ามภาษามือที่มีความเชี่ยวชาญมีจำนวนน้อย

3. องค์ประกอบด้านนักเรียน

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าองค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้ภาษามือขององค์ประกอบด้านนักเรียนตัวแปรที่ผู้วิจัยศึกษา คือ ทักษะการเรียนรู้ การเตรียมการ และความรับผิดชอบสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบด้านนักเรียนของโรงเรียนที่เรียนรู้ภาษามือระดับต่ำมีปรากฏการณ์ดังนี้ นักเรียนมีทักษะการสื่อสารภาษามือระดับดี เนื่องจากมีความพร้อมต่อการเรียน มีความรับผิดชอบ มีลักษณะนิสัยช่างพูด ช่างสังเกต สนใจเรียน และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นอย่างดี ทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษามือตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chandee [12] พบว่าองค์ประกอบด้านผู้เรียนประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อม และความรับผิดชอบเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Meronen [14] พบว่าความสามารถในการใช้ภาษามือของนักเรียนแต่ละคนต่างกัน ขึ้นอยู่กับทักษะการเคลื่อนไหวของมือ ความเร็วของการเคลื่อนไหวมือ การสะกดนิ้วมือซ้ำ การเลียนแบบตำแหน่งมือ ความคล่องแคล่วในการใช้มือ การสอนภาษามือที่บ้าน ความเร็วในการเรียกชื่อ และภาษาแรกของพ่อแม่

คุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์ขององค์ประกอบด้านนักเรียนของโรงเรียนที่เรียนรู้ภาษามือระดับต่ำมีปรากฏการณ์ดังนี้ นักเรียนขาดทักษะการเรียนรู้ และการสื่อสารภาษามือ เนื่องจากความพิการซ้อน ขาดความความพร้อมในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ และเข้ารับการศึกษาล่าช้ากว่าปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Meronen [14] ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษามือของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินพบว่าการพัฒนาภาษามือของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ

ไต่ยีนที่ไม่สามารถทำได้มี 2 อย่าง คือ ความล่าช้าในการเรียนภาษามือ และความยากในการใช้สัญลักษณ์ใหม่ๆที่เกิดขึ้นทุกวัน

4. องค์ประกอบด้านสังคม

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าองค์ประกอบเชิงยีนยีนด้านสังคม ตัวแปรที่ผู้วิจัยศึกษา คือ การยอมรับความช่วยเหลือ และทักษะของเพื่อนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ซึ่งข้อค้นพบเชิงคุณภาพพบว่าคุณลักษณะเชิงปรากฏการณ์องค์ประกอบด้านสังคมของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครระดับดี และระดับต่ำมีลักษณะเหมือนกันดังนี้

1. นักเรียนยอมรับว่าภาษามือเป็นช่องทางในการสื่อสาร และยอมรับทำคำศัพท์ภาษามือที่ครู เพื่อน และครอบครัวบัญญัติขึ้น

2. นักเรียนได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน และเพื่อนรุ่นพี่ช่วยสอนภาษามือ สอนการบ้าน และกิจกรรมต่างๆในโรงเรียน

3. นักเรียนเรียนรู้ทักษะการสื่อสารภาษามือจากเพื่อน และเพื่อนรุ่นพี่ เพื่อนำมาใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอารีลักษณ์ คิมทอง [11] พบว่าพัฒนาการทางภาษาของลูกที่มีความบกพร่องทางการไต่ยีนได้รับการพัฒนา และเรียนรู้อาสาสมัครจากเพื่อนในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรวิชัย ซาลี [4] พบว่าโรงเรียนโสตศึกษาเป็นแหล่งสร้างสังคมของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการไต่ยีน นักเรียนได้พบเพื่อนที่เหมือนกัน ถูกสอนให้ใช้ภาษามือเหมือนกัน และมีกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสังคม เป็นพื้นที่ของภาษามือ และเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Anderson และ Reilly [16] พบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการไต่ยีนได้รับการพัฒนาภาษามือจากพ่อแม่ที่สูญเสียการไต่ยีน กลุ่มเพื่อน และกลุ่มบุคคลที่มีความบกพร่องทางการไต่ยีนผู้ใหญ่

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. องค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการไต่ยีนสามารถยีนยีนได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 4 เพื่อใช้วางแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการไต่ยีน

2. องค์ประกอบด้านครอบครัวที่ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครได้ดี พบว่าผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่ ส่งเสริมการเรียนรู้ ยอมรับความบกพร่องทางการไต่ยีน มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรหลาน มอบความรัก และเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารด้านความบกพร่องทางการไต่ยีน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาทักษะทางภาษา และคุณภาพชีวิตของนักเรียน

3. องค์ประกอบด้านการศึกษาที่ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครได้ดี พบว่าผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอน จัดสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมการเรียนรู้ อบรมพัฒนาภาษามือให้กับนักเรียน และผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลทักษะการสื่อสารภาษามือของนักเรียนเป็นระยะ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียน

4. องค์ประกอบด้านนักเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครได้ดี พบว่าครูและผู้ปกครองควรร่วมมือกันส่งเสริม และกระตุ้นให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก และมีพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน

5. องค์ประกอบด้านสังคมที่ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้อาสาสมัครได้ดี พบว่าครูและผู้ปกครองควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนหรือบุคคลที่มีความบกพร่องทางการไต่ยีน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิตของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการไต่ยีน พัฒนาทักษะทางภาษามือ และคุณภาพชีวิต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คำนำหนักองค์ประกอบด้านครอบครัวมีค่าต่ำสุด เมื่อผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีทัศนคติทางลบต่อนักเรียน ขาดความตระหนักและไม่ให้ความสำคัญต่อภาษามือ ขาดการดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียน และขาดความเข้าใจด้านความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิธีการปรับทัศนคติและพัฒนาวิธีการเลี้ยงดูของผู้ปกครองที่มีบุตรบกพร่องทางการได้ยิน

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการเรียนรู้ภาษามือกับคะแนนผลการทดสอบภาษามือของนักเรียนพบว่าองค์ประกอบด้านการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับผลคะแนนการทดสอบภาษามือ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัญหาและข้อจำกัดที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ภาษามือของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3. ผลการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงยืนยันการเรียนรู้ภาษามือทั้ง 4 องค์ประกอบในภาพรวมพบว่าทั้งครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง สังคม ถ้าหากมีการเข้าใจ และใช้ภาษามือได้ดีจะทำให้การสื่อสารพัฒนาเรียนรู้ได้ดีขึ้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีในการเรียนรู้ภาษามือด้วยตนเอง

กิตติกรรมประกาศ

ในการวิจัยครั้งนี้สำเร็จล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และดร.ศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คุณครูผู้อารีย์ต่อศิษย์ในการทุ่มเทเวลาชี้แนะ และขัดเกลาความคิดให้เกิดความกระจ่าง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความกรุณาในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ตลอดจนขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นอย่างสูงที่มอบทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. 50 ปีมูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชินูปถัมภ์. (ม.ป.ป.)
2. จิตประภา ศรีอ่อน. (2550). บทสรุปสำหรับผู้บริหารรายงานการวิจัยเรื่องความสามารถด้านการอ่าน และการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโสตศึกษา. วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล.
3. มาลี อรุณานุกร. (2554). การสื่อสารกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในงานทันตกรรมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. กรุงเทพฯ : พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด.
4. วรัชญา ซาลี. (2555). โลกของคนหูหนวก. วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมวิทยา และมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
5. วีระศักดิ์ จันทร์ส่องแสง. (2549). เสียงจากโลกเงียบ มือสื่อภาษา ตาสื่อใจ. กรุงเทพฯ: สามลดาการพิมพ์.
6. สมพร หวานเสร็จ. (2552). การประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบการทดลองสอนแบบสองภาษาสำหรับนักเรียนหูหนวก. วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล.
7. สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย. (2533). ปทานุกรมภาษามือไทยฉบับปรับปรุงและขยายเพิ่มเติม.
8. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการระยะ 5 (พ.ศ.2555-2559) ของกระทรวงศึกษาธิการ.
9. อรัญญา บุญมาเลิศ. (2548). ปัญหาการสื่อสารการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียน

- เศรษฐเสถียร. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหา
บัณฑิต สาขาการสื่อสารภาครัฐและเอกชน คณะ
วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
10. อัญชลี ตำนวิรุพหวนิช. (2539). ความคาดหวัง
ของผู้ปกครองต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทาง
สังคมของ
เด็กหูหนวก: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนสอนคนหู
หนวกในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะ
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
 11. อารีลักษณ์ คิมทอง. (2544). กรณีศึกษาเกี่ยวกับ
การเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวที่มีต่อลูกหูหนวก.
วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชางาน
บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
 12. Chandee. (2011) . *Learning Framework for
Hearing Impaired Students*. Doctor dissertation,
Faculty of Industrial Education and Technology
King Mongkut's University of
Technology Thonburi.
 13. Meadow, S.G., & Mayberry, R.I. (2001). *How
do profoundly deaf children learn to read?*.
Learning Disabilities Research & Practice,
16(4), 222-229.
 14. Meronen, A., & Timo, A.(2008). *Individual
differences in Sign Language abilities in deaf
children*.
American Annals of the deaf, 152 (5), 495-504.
 15. Pizer, G.B. (2008). *Sign and speech in family
interaction: Language choices of deaf parents
and their hearing children*. Doctoral
dissertation, Faculty of the Graduate School,
University of Texas at Austin.
 16. Pizzo , L. (2013). *Vocabulary instruction for the
development of American sign language in
deaf children: An investigation into teacher
knowledge and practice*. Doctoral dissertation,
Department of Teacher Education, Special
Education, and Curriculum and Instruction
Curriculum and Instruction, Boston College.